

УДК 613/.614:378.018.43:004

С. М. Луканьова,

М. Д. Лютик

Вищий державний навчальний заклад
України "Буковинський державний
медичний університет", м. Чернівці;
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ЗБЕРЕЖЕННЯ У СТУДЕНТІВ ВНЗ В УМОВАХ КОМП'ЮТЕРІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ

Ключові слова: культура здоров'я,
система освіти, оздоровчі
технології, комп'ютеризація

Резюме. Розглянуто наукові підходи до сучасних педагогічних
інновацій в умовах комп'ютеризації навчання, що дає змогу
виокремити технології, спрямовані на здоров'язбереження, які
доцільно використовувати у підготовці майбутніх фахівців.

В Україні за роки незалежності створено певний досвід законодавчого і нормативного забезпечення виховання у молоді здорового способу життя. У Конституції України (стаття 3) зазначено, що "людина, її життя й здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю".

Здоров'я є першою і найважливішою потребою, що забезпечує гармонійний розвиток особистості. Без здоров'я людині важко реалізувати себе у творчому й фізичному потенціалах, а його формування потребує набуття необхідних знань і цілеспрямованої праці над собою. Широке впровадження засобів нових інформаційних технологій у всі сфери життєдіяльності сучасного суспільства є одним з чинників прискорення інформаційної стадії розвитку цивілізації, а наслідками цього процесу стає все більш негативний вплив масової комп'ютеризації на стан здоров'я сучасного населення нашої держави. Студентська молодь часто нехтує правилами безпеки при роботі з комп'ютерами та проводить велику кількість часу біля монітора. За оцінкою фахівців, майже 90% дітей, учнів, студентів мають відхилення в здоров'ї, а більше 50% - незадовільну фізичну підготовку.

Сьогодні підготовка фахівця ВНЗ не можлива без вивчення студентами інформаційних технологій та програмних продуктів. Сучасний підхід до освіти неможливий без впровадження сучасних комп'ютерних технологій навчання, нових ефективних форм і методів організації всього навчально-виховного процесу.

З середини ХХ століття у відносинах науки й техніки наступив переломний момент, який став початком науково-технічної революції. Фахівець з питань масової комп'ютеризації, Б. Гершунський вважав, що наслідком цього стала необхідність переусвідомлення відносин наукового та інженерного знання [1].

Проблема комп'ютеризації навчання при-

вернула увагу таких вчених, як

Л. Карпенко, який вважає, що основною метою впровадження обчислювальних технологій у навчальний процес є вдосконалення якості навчання й контролю знань [2]. У свою чергу Є. Машбиць виділяє два напрямки його використання в навчальному процесі: як засіб навчальної діяльності та виконувач функції керування навчальним процесом [3], що визначають провідну роль комп'ютера з удосконалення навчального процесу.

Успіх комп'ютеризації навчання залежить від вирішення проблем психологічного впливу комп'ютера на особистість. Поставлені проблеми є актуальними й у сучасному навчальному процесі, тому що навчальні функції, що передані технічному пристрою, не вирішують всю низку проблем навчання за умов недосконалості комп'ютера в ролі педагога, тому для розробки ефективних способів взаємодії студентів із комп'ютером необхідно вказати на аспекти позитивної та негативної взаємодії в навчальному процесі.

Є. Моргунов стверджує, що ВНЗ перебувають у ситуації інтенсивного впровадження електронно-обчислювальних машин у навчальний процес, що вже породило й продовжує породжувати безліч проблем і навіть хворобливих колізій [4]. Це призводить не тільки до хвороб, а й до зниження усвідомлення цінності власного здоров'я студентської молоді в умовах комп'ютеризації навчання.

В. Жидецький, фахівець з питань зменшення негативного впливу комп'ютера на здоров'я користувачів, наголошує на розладах здоров'я користувачів комп'ютерів, що формуються під впливом роботи на комп'ютері [5]. До них належать: зоровий дискомфорт, перенапруження опорно-рухового апарату, ураження шкіри, розлади центральної нервової системи, порушення репродуктивної функції, вплив на інші системи

організму [5]. М. Степанов подає деякі рекомендації роботи на комп'ютері і наголошує, що треба частіше змінювати позу й контролювати м'язове напруження, а також рухатися на стільці, стряхувати руками, стискати розтискати пальці рук, підіймати та опускати плечі тощо. Подані вченим рекомендації в деякій мірі покращують фізичний стан студентів, але психічний та духовний стани в рекомендаціях щодо роботи на комп'ютері не враховуються.

Отже, комп'ютеризація навчального процесу, вимагає комплексної філософської, медичної, педагогічної, валеологічної та психологічної оцінки в аспекті можливого негативного впливу на здоров'я студентів під час роботи з комп'ютером [6].

Уміння кваліфіковано користуватися комп'ютером - це веління часу, але штучне насадження комп'ютеризації в тих галузях, де немає необхідності в її використанні, є недоцільним. У наш час сучасна система викладання у ВНЗ в Україні вимагає активізації творчої діяльності викладача й пошуку нових прийомів щодо підвищення якості навчально-виховного процесу з урахуванням впливу комп'ютера на здоров'я студентської молоді.

Висновки

1. Суцільне впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес призвело до виникнення цілого ряду не тільки тілесних хвороб.

2. Унаслідок широкомасштабної комп'ютеризації знизилось усвідомлення цінності власного здоров'я студентів.

Література. 1. Гершунский Б. С. Компьютеризация в сфере образования: проблемы и перспективы / Б. С. Гершунский // Среднее спец. образование. - 1986. - №10. - С. 27 - 29. 2. Карпенко Л. И. ЭВМ в просвещении : учеб.

пособие / Л. И. Карпенко. - М.: Б. И., 1981. - 95с. 3. Машбиц Е. И. Компьютеризация обучения: проблемы и перспективы / Е. И. Машбиц. - М. : Педагогика, 1986. - 80 с. 4. Моргунов Е. Б. Компьютер как органопроекция интеллекта [проблема компьютеризации учебного процесса высшей школы] / Е. Б. Моргунов // Вестн. высш. шк. - 1988. - С. 53. 5. Жидецкий В. Ц. Охрана праці користувачів комп'ютерів / В. Ц. Жидецкий. - Л.: Афіша, 2000 - 176с. 6. Комп'ютерно-інформаційні комунікаційні технології у навчальному процесі середньої та вищої школи: Між-нар.наук.-практ. конф. // Освіта. - 2003. - 23 - 30 лип. - №43. - С.1.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ КУЛЬТУРЫ СОХРАНЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ СТУДЕНТОВ ВУЗОВ В УСЛОВИЯХ КОМПЬЮТЕРИЗАЦИИ ОБУЧЕНИЯ

С. М. Луканьова, М. Д. Лютик

Резюме. Рассмотрены научные подходы к современным педагогическим инновациям в условиях компьютеризации учебного процесса, что позволяет выделить технологии, направленные на сохранение здоровья, которые целесообразно использовать в подготовке будущих специалистов.

Ключевые слова: культура здоровья, система образования, оздоровительные технологии, компьютеризация обучения.

PSYCHO-PEDAGOGICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF CULTURE OF TAKING CARE OF HEALTH IN THE STUDENTS OF HEE UNDER CONDITIONS OF COMPUTER TRAINING

S.M. Lukaniova, M. D. Liutyk

Abstract. Scientific approaches to modern pedagogical innovation under conditions of studying computerization, which allow to select technologies aimed at health preservation, suitable for the use in the training of future professionals have been discussed.

Key words: culture of health, education system, health technologies, studying computerization.

Higher State Educational Establishment of Ukraine "Bukovinian State Medical University", Chernivtsi

Clin. and experim. pathol.-2016.-Vol.15,№2(56).ч.2.-P.102-103.

Надійшла до редакції 11.05.2016

Рецензент – проф. А.С. Борисюк

© С.М. Луканьова, М.Д. Лютик, 2016